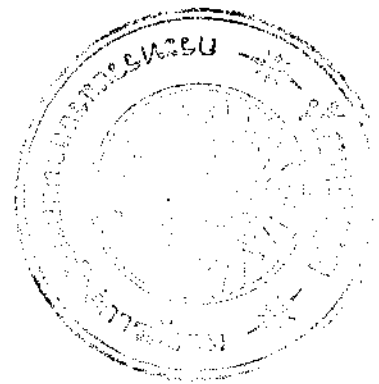

เอกสารผลงาน

เรื่อง

กรณีศึกษา

การปฏิบัติงานของบัณฑิตอาสา

อำเภอร่องวาง

จังหวัดแพร่

ของ

นายสมศักดิ์ วงศ์คำตัน

ผู้ขอรับการประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง

เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ๓ ว.

สำนักงานแรงงานและสวัสดิการสังคมจังหวัดแพร่

สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

112.05.6

๒284๓

๓.2

ห้องสมุดกระทรวงแรงงาน
และสวัสดิการสังคม

00540

กรณีศึกษาการปฏิบัติงานของ

คำนำ

การจัดทำกรณีศึกษา การปฏิบัติงานของบัณฑิตอาสา อำเภอร่องวาง จังหวัดแพร่ ครั้งนี้ เนื่องจากผู้ศึกษาเห็นว่าโครงการจ้างบัณฑิตอาสา และผู้มีประสบการณ์ด้านการเงิน เสริมสร้างความเข้มแข็งศูนย์สงเคราะห์ราษฎรประจำหมู่บ้านเป็นโครงการหนึ่งในแผนปฏิบัติการบรรเทาปัญหาการว่างงานตามที่กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมเสนอ ซึ่งรัฐบาลเห็นชอบโดยคาดหวังว่าโครงการดังกล่าว จะช่วยแก้ไขปัญหาการว่างงานให้แก่บัณฑิตอาสาและผู้มีประสบการณ์ด้านการเงิน ได้ในระดับหนึ่ง และจะมีส่วนช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ศูนย์สงเคราะห์ราษฎรประจำหมู่บ้าน ซึ่งเป็นองค์กรประชาชนในระดับหมู่บ้าน ตลอดจนองค์การบริหารส่วนตำบล ในการช่วยเหลือประชาชนที่ประสบปัญหาด้านแรงงานและสวัสดิการสังคม รวมทั้งปัญหาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องได้อย่างเป็นรูปธรรม

กรณีศึกษาการปฏิบัติงานของบัณฑิตอาสาครั้งนี้ ได้ใช้ระเบียบหลักเกณฑ์ และแนวทางการปฏิบัติของกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม เป็นกรอบ และแนวทางการศึกษา เพื่อจะได้ให้เห็นภาพรวมของการปฏิบัติงานของบัณฑิตอาสา ในระหว่างเดือน กุมภาพันธ์ - เมษายน 2542 แล้วนำปัญหา อุปสรรคมาปรับปรุงแก้ไขในระยะเวลาการปฏิบัติงานที่เหลือของบัณฑิตอาสาตามที่เห็นสมควร

ผู้ศึกษาขอขอบคุณบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ได้ให้ข้อเสนอแนะ แสดงความคิดเห็น และให้คำปรึกษาในการจัดทำเอกสารกรณีศึกษาฉบับนี้และหวังว่าเอกสารนี้คงจะเป็นประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้องและผู้สนใจทั้งในด้านวิชาการ และในทางปฏิบัติ ตลอดจนการนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับพื้นที่ เพื่อให้บังเกิดผลดี โดยแท้จริงต่อไป

นายสมศักดิ์ วงศ์คำตัน

เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 5

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง	กรณีศึกษาการปฏิบัติงาน ของบัณฑิตอาสา อำเภอร่องวาง จังหวัดแพร่
ผู้จัดทำ	นายสมศักดิ์ วงศ์คำตัน เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 5 สำนักงานแรงงานและสวัสดิการสังคมจังหวัดแพร่
ปีที่จัดทำ	2542

กรณีศึกษาการปฏิบัติงานของบัณฑิตอาสา อำเภอร่องวาง จังหวัดแพร่ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาถึงรายละเอียดการปฏิบัติงาน ปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงาน และความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของบัณฑิตอาสา วิธีการศึกษา ใช้วิธีการศึกษาในเชิงคุณภาพ (Qualitative Study) เพื่อให้ได้ข้อมูลมาวิเคราะห์แล้วหาทางปรับปรุงแก้ไข โดยมีวิธีการศึกษา และเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

- 1.) พูดคุยกับกลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้องในชุมชน
- 2.) สังเกตการปฏิบัติงานของบัณฑิตอาสา ในขณะที่ไปติดตามผลการปฏิบัติงานในหมู่บ้าน
- 3.) การสัมภาษณ์ โดยการให้แบบสัมภาษณ์
- 4.) เข้าร่วมประชุมประจำเดือน ของบัณฑิตอาสา
- 5.) ตรวจสอบจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง
- 6.) ศึกษาค้นคว้า จากผลการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาพบว่า

1. รายละเอียดการปฏิบัติงานของบัณฑิตอาสา

- 1.1 จังหวัดแพร่ มีผู้มาสมัครบัณฑิตอาสา และผู้มีประสบการณ์ด้านการเงินทั้งสิ้น 370 คน ผ่านการคัดเลือก 310 คน เรียกบรรจุแต่งตั้ง 125 คน
- 1.2 การปฐมนิเทศและอบรมบัณฑิตอาสา ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 25 – 30 มกราคม 2542 มีวิทยากรจากมหาวิทยาลัยแม่โจ้ และเจ้าหน้าที่หน่วยงานในสังกัดกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมบรรยายให้ความรู้

1.3 บัณฑิตอาสา เริ่มปฏิบัติงานในพื้นที่ เมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2542

1.4 อำเภอร่องกวาง จังหวัดแพร่ มีบัณฑิตอาสาปฏิบัติงานจำนวน 20 คน

ในเขตพื้นที่ 11 สภาตำบล 86 หมู่บ้าน

1.5 การกำกับดูแลบัณฑิตอาสา ในเขตอำเภอร่องกวาง มีแรงงานและสวัสดิการสังคมจังหวัดแพร่ รับผิดชอบ

1.6 บัณฑิตอาสา ของอำเภอร่องกวาง มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตปฏิบัติงานจำนวน 16 คน อีก 4 คน อยู่ต่างอำเภอในจังหวัดแพร่ จึงไม่มีการเคลื่อนย้ายแรงงาน

1.7 การปฏิบัติงาน ถือตามวันเวลาราชการ 08.30 – 16.30 น. เว้นวันเสาร์ - อาทิตย์และวันหยุดราชการ แต่เนื่องจากงานของบัณฑิตอาสา เป็นงานอาสาสมัคร และงานที่ต้องทำร่วมกับชุมชน ดังนั้นการปฏิบัติงานอาจต้องมีความยืดหยุ่น หรือให้สามารถปฏิบัติงานนอกเหนือ วันเวลาราชการได้

1.8 การบริหารงานกลุ่มบัณฑิตอาสา เขตอำเภอร่องกวาง ได้ตั้งตัวแทนเป็นหัวหน้ากลุ่ม จำนวน 1 คน คือ นางจุฑามาศ ชมภูมิ่ง บัณฑิตอาสา องค์การบริหารส่วนตำบลร่องกวาง ซึ่งในแต่ละเดือนจะมีการประชุมกลุ่ม เพื่อปรึกษาหารือ และแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่พบในพื้นที่ หรือเสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไป

2. ปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานของบัณฑิตอาสา

2.1 หมู่บ้านอยู่ห่างไกล การปฏิบัติงานเป็นไปด้วยความยากลำบาก

2.2 การมีส่วนร่วมของชุมชนมีน้อย

2.3 โอกาสทางการศึกษาไม่เท่าเทียมกัน

2.4 การว่างงานหลังฤดูเก็บเกี่ยว

2.5 ข้อมูลในหมู่บ้าน/ตำบลไม่เป็นปัจจุบัน

2.6 ผู้นำชุมชนไม่ได้รับความเชื่อถือจากชาวบ้าน

2.7 ผู้นำชุมชน/ชาวบ้านขอรับการสนับสนุนจากรัฐเพียงอย่างเดียว

2.8 คณะกรรมการศูนย์สงเคราะห์ราษฎรประจำหมู่บ้านไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง

2.9 ผู้นำชุมชนไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง

2.10 ผู้นำชุมชน/ชาวบ้านไม่มีเวลาให้แก่บัณฑิตอาสาในการสอบถามข้อมูล

3. ความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิตอาสา

3.1 บัณฑิตอาสา

บัณฑิตอาสาส่วนมากรับรู้บทบาทหน้าที่ของตนเองว่ามีหน้าที่ในการสำรวจข้อมูลด้านแรงงานและสวัสดิการสังคมของศูนย์สงเคราะห์ราษฎรประจำหมู่บ้าน นอกจากนั้นยังเป็นผู้ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ปฏิบัติงาน

3.2 อบต.ผู้นำชุมชน

ผู้นำชุมชนเคยได้ปฏิบัติงานร่วมกับบัณฑิตอาสาเรื่องการสำรวจผู้สูงอายุ คนพิการ การจัดทำป้ายศูนย์สงเคราะห์ราษฎรประจำหมู่บ้าน การสำรวจข้อมูลด้านแรงงานและสวัสดิการสังคม และ กิจกรรมการในการพัฒนาหมู่บ้าน

3.3 เจ้าหน้าที่ของรัฐ

เจ้าหน้าที่ของรัฐเห็นด้วยกับการสำรวจข้อมูลด้านแรงงานและสวัสดิการสังคม และได้ให้การสนับสนุนการปฏิบัติงานด้วยการให้คำแนะนำ อำนวยความสะดวก และร่วมปฏิบัติงานตลอดจนเชิญเข้าร่วมประชุมประจำเดือน

ข้อเสนอแนะ

ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะในส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. ด้านการปฏิบัติงานในพื้นที่ การปฏิบัติงานเดือนแรกของบัณฑิตอาสา ควรเข้าไปพบและแนะนำตัวต่อ คณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบล, คณะกรรมการหมู่บ้าน คณะกรรมการศูนย์สงเคราะห์ราษฎรประจำหมู่บ้าน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน ฯลฯ ตลอดจนออกเยี่ยมเยือนชาวบ้าน และกลุ่มองค์กรอื่น ๆ เช่นกลุ่มแม่บ้าน กลุ่มเยาวชน เป็นต้น การเข้าพบและแนะนำตัวให้ชี้แจงขอบเขตภารกิจ / บทบาทหน้าที่ที่รับผิดชอบ ของบัณฑิตอาสา ตามที่กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ได้กำหนดไว้

2. ด้านการสำรวจข้อมูล บัณฑิตอาสา ควรสำรวจข้อมูลพื้นฐานทั่วไป ในหมู่บ้านได้แก่ สภาพทั่วไป สภาพทางสังคม ประชากร การประกอบอาชีพ ข้อมูลศูนย์สงเคราะห์ราษฎรประจำหมู่บ้าน และกลุ่มผู้ด้อยโอกาส และข้อมูลอื่น ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) เช่น ข้อมูล จปฐ. ข้อมูล กชช. 2 ค. เป็นต้น

3. ด้านการวางแผน บัณฑิตอาสา ควรเข้าไปมีส่วนร่วมในการวางแผนกับชุมชนอย่างเป็นทางการ โดยเสนอแนะให้นำแผนงาน/โครงการด้านแรงงานและสวัสดิการสังคม บรรจุ เข้าไป อยู่ในแผนพัฒนาตำบล โดยมีปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล และสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลให้คำแนะนำ

4. ด้านการประชุม บัณฑิตอาสา ควรเข้าร่วมประชุมประจำเดือนร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลทุกครั้ง เพื่อชี้แจง หรือรายงานผลการปฏิบัติงานให้ องค์การบริหารส่วนตำบล.ได้รับทราบ

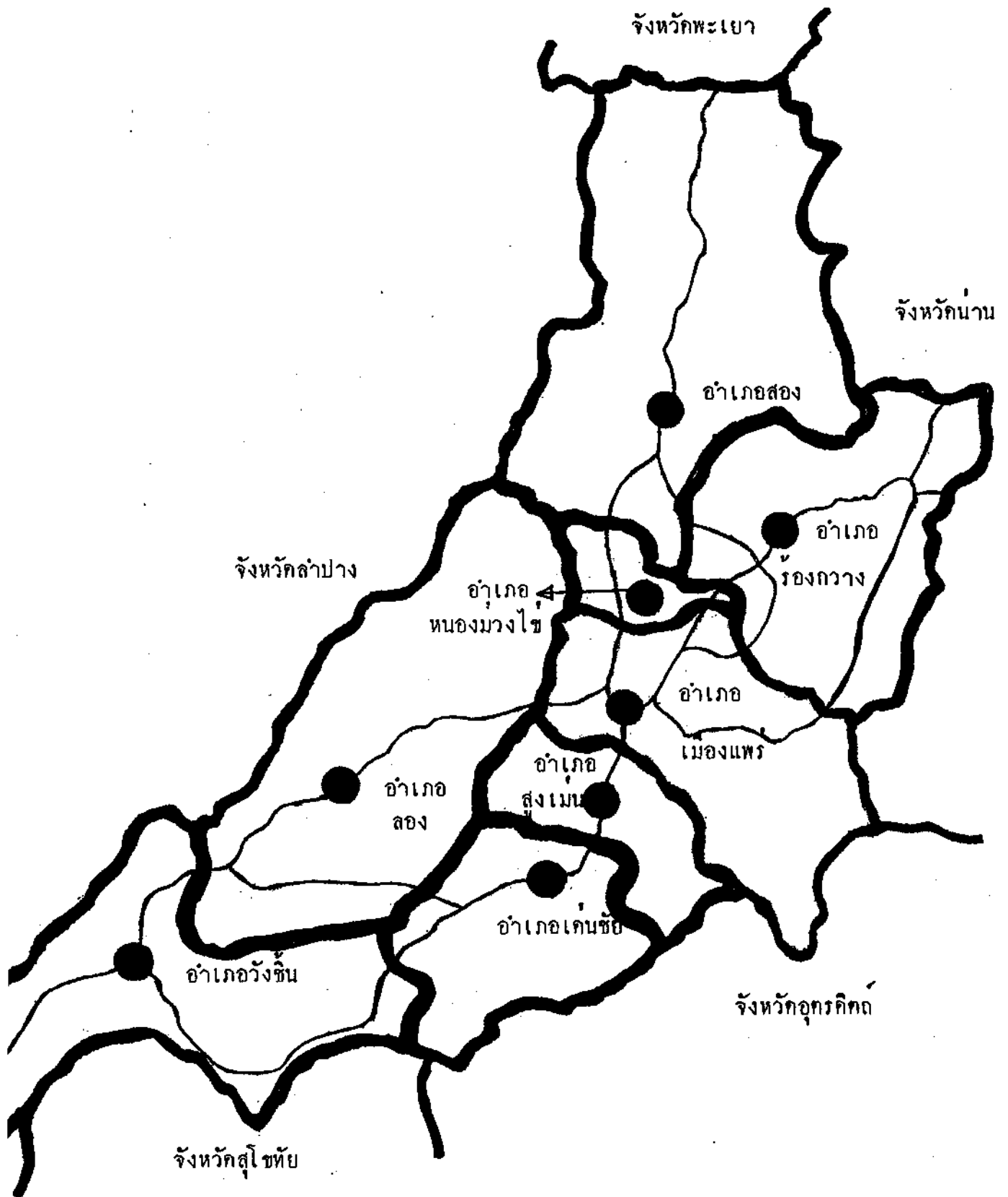
5. ด้านการส่งเอกสาร บัณฑิตอาสา ควรมีระบบการนำส่งเอกสาร หน่วยงานต้นสังกัดอย่างเป็นระเบียบ โดยขอคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

6.ด้านผู้นำชุมชน เช่น กรรมการหมู่บ้าน (กม) คณะกรรมการศูนย์สงเคราะห์ราษฎรประจำหมู่บ้าน ควรศึกษา หรือให้ความสนใจต่อบทบาทหน้าที่ ของตนเอง เพื่อรองรับงานของศูนย์สงเคราะห์ราษฎรประจำหมู่บ้าน เมื่อบัณฑิตอาสาหมดสัญญาจ้าง

7. หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ควรให้การสนับสนุนและให้การช่วยเหลือ/แนะนำในด้านการสำรวจข้อมูล การศึกษาชุมชน, การเขียนแผนงาน/โครงการ แก่บัณฑิตอาสา ในพื้นที่รับผิดชอบ

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	(1)
บทคัดย่อ	(2)-(5)
สารบัญตาราง	(8)
สารบัญแผนที่	(9)
บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	2
แนวคิด หลักการ นโยบาย และผลการศึกษาที่เกี่ยวข้อง	2
วิธีการศึกษา และการเก็บรวบรวมข้อมูล	12
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	13
นิยาม ศัพท์เฉพาะ	13
บทที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของพื้นที่	
ประวัติและข้อมูลสังเขปของจังหวัดแพร่	15
สภาพทั่วไป และข้อมูลอำเภอร่องกวาง	18
สภาพทั่วไป	18
สภาพทางสังคม	20
ระบบบริการพื้นฐาน	22
สภาพปัญหาที่สำคัญ	22
บทที่ 3 ผลการศึกษา	26
รายละเอียดการปฏิบัติงานของบัณฑิตอาสา	26
ปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานของบัณฑิตอาสา	30
ความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิตอาสา	32

แผนที่จังหวัดแพร่

แผนที่อำเภอร่องควาง จังหวัดแพร่

